

POWIJAĆ (8) *vb impf*

o oraz a jasne.

inf powijać (2). ◇ *praes* [1 sg powijam.] ◇ 2 sg powijasz (1). ◇ 3 pl powijają (2). ◇ *imp* 2 sg powijaj (1). ◇ *impers con* by powijano (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI (dwa z niżej notowanych przykładów) i XVIII w.

Owijać, zawijać [w tym: kogo, co (7)] (8) : [Powijam/ Involvo. Volck Ttt.]

Przen [czym] (1) : Wy o wiekow ludzkich nieprzebyte prządki [tj. Parki]/ Przecz tak vpornie rwiecie śmiertelne wątki. [...] Lachefis ná krężel náwijałz/ Hydrą iádowitą powijałz. KlonŻal C4v.

a. *Piąć się wokół czegoś (1) :*

Zwrot: »powijać sobą« (1): BŁufzczu przebuyny/ [...] Cicho wyraftay/ popinay lię mile/ Rofkładay piękne liście lubuy łobie Przy tym tu grobie. Powijay łobą mieśce ná wźse strony/ Ná którym leży mąż nienágániony. KlonŻal Dv.

b. *Krępować rączki i nóżki niemowlęcia długim pasem płóciennym w celu (według ówczesnych przekonań) jego prawidłowego wzrostu (6) : fkoró łie dzyecyę vrodzi/ onego członki máyą powiyác aby prosto á nye krzywo rołły. GliczKsiąż K2; ktory ocycę syná łwego chcyałby myeć oratorá/ niechayby go ná to wyodł yełfcze wten čás/ gdyby w kolebce leżał á onego powiyano/ y pokądby go od cycka nye odłádzono. GliczKsiąż K2v.*

powijać w czym (1): Fascia, Podwiąski Proprie Powiąsło álbo pas łukienny w którym dzieci powiyayą Mącz 119a.

Wyrażenie: »dziecię (a. dzieci) powijać« = fasciare infantem Cn (3): Pámyętác ná to máyą [rodzice]/ iż yáko dzyecyę zaráz powiyáyą/ áby krzywo/ álbo poprzeczno nye rołło/ tak też ono práwye/ gdy yełfcze będzye w pyeluchách/ vczyć máyą GliczKsiąż K, D5v; Mącz 119a.

Szeregi: [»powijać, krępować«: Choćia oné [dziatki] płaczą/ bronią łie/ przecię ie powiiaią/ krepuią/ iżby członki máiac łwą wołą/ krzywo róść niemogły SenekaGórn 298.]

»powijać i rozwijać« (1): Ale panna marya [...] yełt połzwyączona przeth wźzemy uyeky bołtwo yego wzyuoczye yey nołzycz/ y porodzywłzy pyałtouacz y wrąku łwych czyalo boze nołzycz/ pouyyacz y rołzwyacz PatKaz III 38v.

Synonim: a. piąć się.

Formacje współrdzenne cf 2. WIĆ.

Cf POWIJANIE, POWIJANY